

Espos Settlement

Oppgjørsmodeell for tredjeparts salg

Mars 2026 • Espos Norge AS

Kjære samarbeidspartner,

Finanstilsynet har i etterkant av Ski-VM Trondheim 2025 presisert hvordan regelverket skal forstås når arrangører håndterer midler på vegne av utstillere. Dette dokumentet beskriver Espos Settlement – hvordan vi ivaretar disse kravene, og hva det betyr for dere som arrangør.

Dokumentet er delt i to deler:

- Del 1 beskriver standardmodellen – oppgjørsløsningen alle arrangører som benytter Espos bruker.
- Del 2 beskriver midlertidig tilbakeholdelse – et valgfritt tillegg for arrangører som har behov for å etter-regne kostnader som ikke er kjent ved oppgjørstidspunktet.

Merk:

Dette dokumentet er relevant for arrangører som benytter eksterne utstillere (vendors) som selger varer eller tjenester gjennom arrangørens betalingsløsning. Arrangører som kun driver egensalg, eller som mottar omsetning direkte gjennom egne systemer, trenger ikke forholde seg til denne oppgjørsmodeellen.

Espos Settlement er et frivillig verktøy. Hensikten med dette dokumentet er å gjøre rede for gjeldende regelverk og hvilke muligheter dere som arrangør har gjennom Espos-plattformen.

Viktig ansvarsavgrensning:

Espos Norge AS er et konsesjonert betalingsforetak, og det juridiske grunnlaget for Espos Settlement er godt etablert. Alt som gjelder oppgjør gjennom vår plattform, er utviklet i tråd med finansforetaksloven.

Kontraktseksemplene og rådene som gis i dette dokumentet om forholdet mellom arrangør og utstillere er derimot kun ment som veiledende forslag – ikke juridisk rådgivning. Espos er ikke ekspert på avtaleforholdet mellom partene, og vi anbefaler at dere alltid konsulterer egen jurist eller regnskapsavdeling før dere ferdigstiller avtaler med utstillere.

DEL 1 – STANDARDMODELLEN

Gjelder alle arrangører som benytter Espos

1. Bakgrunn – hva sier regelverket?

Dersom en arrangør mottar og disponerer midler som tilhører utstillere (vendors), og viderefører disse etter arrangementet, anses dette som en konsesjonspliktig betalingstjeneste etter finansforetaksloven. Det avgjørende momentet er om arrangøren har rådighet over andres midler i forbindelse med betalingstransaksjoner.

Finanstilsynets konklusjon etter Ski-VM Trondheim 2025:

Ski-VM hadde ytt konsesjonspliktige betalingstjenester uten nødvendig konsesjon. Midlene ble ikke oppbevart på klientkonto, og utstillere var ikke sikret oppgjør da underskuddet ble et faktum.

Finanstilsynet presiserer at ordningen er lovlig dersom midlene håndteres av et foretak med konsesjon og oppbevares adskilt på klientkonto.

2. Hva er Espos Settlement?

Espos Norge AS har konsesjon som betalingsforetak. Espos Settlement er oppgjørsløsningen som sikrer at tredjeparts salg under arrangement gjennomføres i tråd med finansforetaksloven.

- All omsetning via Espos-terminaler går direkte til klientkonto under Espos sin konsesjon.
- Espos splitter omsetningen og gjennomfører oppgjør til alle parter.
- Oppgjøret er automatisert og fullt dokumentert.
- Arrangør opptre ikke som betalingsformidler.
- Utstillere er sikret sitt oppgjør uavhengig av arrangørens økonomi.
- Dersom Espos skulle gå konkurs, vil midlene være beskyttet gjennom klientkontostrukturen og ikke inngå i konkursboet.

3. Trekk i Backoffice – slik fungerer det

Oppgjørsmodeillen styres fra backoffice-systemet dere allerede benytter. Det er to typer trekk som kan registreres:

Prosenttrekk	Fast trekk
Et prosentvis trekk beregnet av utstillers totale omsetning.	Et fast kronebeløp som trekkes uavhengig av omsetning.
Typisk bruk: provisjon til arrangør. Eks: 20 % av omsetning.	Typisk bruk: samlet beløp for leie av plass, telt, strøm, kasse o.l. Eks: kr 10 000 totalt.

Prosenttrekk: faste satser og trinnvise modeller

Blant våre arrangører finnes det mange ulike provisjonsmodeller. Noen opererer med en fast sats, gjerne mellom 15 og 20 %. Andre benytter en trinnvis modell basert på omsetning – for eksempel 10 % opp til kr 100 000, 15 % opp til kr 200 000 og 20 % over kr 200 000.

For en slik trinnmodell anbefaler vi at dere registrerer høyeste sats i backoffice og gjennomfører endelig avregning i etterkant. Se punkt om midlertidig tilbakeholdelse for hvordan dette kan håndteres praktisk.

Faste trekk: ett samlet beløp i backoffice

I Espos backoffice registreres det faste trekket som ett samlet kronebeløp. Det er ikke mulig å merke eller spesifisere hva beløpet dekker direkte i systemet.

Spesifikasjonen av hva det faste trekket inneholder – for eksempel fordeling på plassleie, strøm, telteleie og kasseleie – må derfor fremgå av avtalen mellom arrangør og utstiller, eller av en faktura eller ordrebekreftelse som partene har inngått på forhånd.

Espos Settlement-kostnad: kr 300 per oppgjør

For bruk av Espos Settlement faktureres et gebyr på kr 300 per gjennomført oppgjør (normalt én gang per utstiller). Gebyret er en kostnad mellom arrangør og Espos, men det er opp til arrangør om denne kostnaden skal videreføres til utstiller. Dersom arrangør ønsker å belaste utstiller for gebyret, bør dette fremgå eksplisitt av avtalen mellom partene.

Eksempel – slik kan det se ut:

Trekktipe i backoffice	Beløp/sats	Hva som dekkes
Prosenttrekk	20 %	Provisjon av omsetning
Fast trekk	kr 10 000 + 300	Samlet beløp – spesifisert i avtal avtale/faktura + espos settlement gebyr

Prosenttrekket registreres direkte i backoffice. Det faste trekket på kr 10 000 registreres som ett beløp – hva det dekker (plassleie, strøm, telt, kasse) fremgår av avtalen eller fakturaen mellom partene. Espos Settlement-gebyret på kr 300 trekkes i tillegg og er Espos sitt oppgjørsgebyr.

Systemet trekker de verdiene som er registrert i backoffice. Dersom et felt står tomt, gjennomføres oppgjøret uten trekk i den aktuelle kategorien.

Arrangør kan registrere eller justere trekk frem til 24 timer før oppgjør gjennomføres (normalt første virkedag etter arrangementet, kl. 20:00).

Utstiller vil i sin backoffice ha tilgang til:

- Hvilke trekk som er registrert.
- Hvilken konto som er registrert for utbetaling.

Full spesifikasjon av hva trekkene dekker bør dere som arrangør kommunisere til utstiller gjennom avtalen eller fakturaen.

4. Transaksjonskostnader

Transaksjonskostnader knyttet til kortbetaling (bankkort, innløser m.v.) trekkes automatisk i oppgjøret før utbetaling til utstiller. Utstiller mottar en oppgjørsrapport fra Espos som kan benyttes som dokumentasjon i egen regnskapsføring.

5. Forslag til avtaletekst – standardmodellen

Vi foreslår at noe tilsvarende teksten nedenfor tas inn i avtalen mellom arrangør og utstillar. Dette er kun et utgangspunkt som bør tilpasses det konkrete avtaleforholdet.

Forslag til avtaletekst – Espos Settlement (standard)

Oppgjør via Espos Settlement

Espos Norge AS er leverandør av betalingstjenesten som benyttes under arrangementet. Espos foretar, på oppdrag fra arrangør, utbetalinger til utstillar i henhold til de trekk og instruksjoner arrangør har registrert i systemet. Avtaleforholdet om trekkenes størrelse og grunnlag er utelukkende mellom arrangør og utstillar.

All omsetning som skjer via arrangementets betalingsløsning håndteres gjennom Espos Settlement, levert av Espos Norge AS (betalingsforetak med konsesjon fra Finanstilsynet). Omsetning går direkte til klientkonto under Espos' konsesjon. Espos splitter omsetningen og gjennomfører oppgjør til utstillar etter at avtalte trekk er fratrasket.

Avtalte trekk

Følgende trekk er avtalt mellom partene og gjennomføres automatisk i oppgjøret:

- Prosenttrekk: [X] % av total omsetning (provisjon til arrangør).
- Fast trekk: kr [X] – til dekning av [beskriv hva beløpet dekker, f.eks. plassleie, strøm, telteleie og kasseleie].
- Espos Settlement-gebyr: kr 300 per oppgjør – til dekning av oppgjørstjenesten levert av Espos Norge AS.

Spesifikasjon av det faste trekket fremgår av [avtalen / vedlagt faktura / ordrebekreftelse datert XX.XX.XXXX]. Transaksjonskostnader (bankkort, innløser m.v.) trekkes automatisk i tillegg.

Innsyn og dokumentasjon

Utstillar kan se registrerte trekk og kontoinformasjon i sin backoffice. Etter gjennomført oppgjør mottar utstillar en oppgjørsrapport fra Espos som kan benyttes som dokumentasjon i egen regnskapsføring.

DEL 2 – MIDLERTIDIG TILBAKEHOLDELSE

Valgfritt tillegg – kun for arrangører med behov for etteravregning

6. Hva er midlertidig tilbakeholdelse?

Under et arrangement kan det oppstå kostnader eller hendelser som ikke er endelig avklart ved tidspunktet for oppgjør. Det kan dreie seg om ekstra strøm bestilt på stedet, skader på utstyr, manglende rydding av stand eller brudd på avtalevilkår.

Midlertidig tilbakeholdelse er en ordning der arrangør holder tilbake en begrenset del av utstillers andel i en kort periode etter arrangementet, for å ha mulighet til å etterregne slike kostnader. Sluttoppgjør gjennomføres deretter innen en definert frist.

Merk: Det midlertidige tilbakeholdsbeløpet må legges til de øvrige faste trekkene, slik at summen registreres som ett samlet beløp i backoffice.

Viktig å forstå:

Espos utbetaler alltid 100 % av oppgjøret. Tilbakeholdelsesbeløpet utbetales av Espos direkte til arrangør som en del av det ordinære oppgjøret. Espos Settlement er utført ved utbetalingstidspunktet.

Det er arrangøren som holder tilbake og etterregner med utstillen – basert på en skriftlig avtale mellom partene. Dette er en privatrettslig motregningsrett, ikke en betalingstjeneste etter finansforetaksloven.

ESPOS SETTLEMENT

Klientkonto → splitt → utbetaling
100 % utbetalt til alle parter

✓ **Espos Settlement er fullført**
✓ **Konsesjonsdekket**

ARRANGØRENS ANSVAR

Holder tilbake avtalt beløp
ihht. skriftlig avtale med utstillen

Sluttoppgjør innen 2-3 uker
Privatrettslig – ikke betalingstjeneste

Hva kan danne grunnlag for tilbakeholdelse?

Vi foreslår at tilbakeholdelse kun benyttes for kostnader eller hendelser som er regulert i avtalen mellom arrangør og utstiller på forhånd. Nedenfor følger typiske eksempler:

Et vanlig eksempel er avregning av trinnvis provisjon. Dersom provisjonssatsen stiger med omsetningen – for eksempel 10 % opp til kr 100 000, 15 % opp til kr 200 000 og 20 % over kr 200 000 – er ikke endelig provisjon kjent ved oppgjørstidspunktet. I slike tilfeller anbefaler vi at høyeste sats registreres i backoffice, og at endelig avregning gjennomføres i etterkant. For at dette skal være gyldig grunnlag for tilbakeholdelse, må trinnmodellen og avregningsprinsippet være eksplisitt avtalefestet mellom arrangør og utstiller på forhånd.

Type etteravregning	Eksempel / grunnlag
Avregning av trinnvis provisjon	Endelig avregning når faktisk omsetning er kjent – grunnlag og satser avtalefestet på forhånd
Manglende rydding av stand	Straffegebyr – f.eks. kr 2 000 per påbegynt time
Brudd på produktutvalg	Salg utenfor godkjent sortiment ihht. avtale
Ekstra strøm bestilt under arrangementet	Tilleggsbestilling på stedet, dokumentert med signatur
Skader på inventar eller utstyr	Dokumentert skade på utlånt eller leid utstyr
Søppelhåndtering utover norm	Ekstra bortkjøring eller manglende kildesortering
Overtid eller ekstra vakt	Ekstra arrangørvakt som følge av utstillers aktivitet

Merk at tilbakeholdet ikke bør benyttes til å dekke kostnader som allerede er regulert som fast trekk eller prosenttrekk i standardmodellen.

7. Anbefalinger ved bruk av midlertidig tilbakeholdelse

Vi foreslår at følgende punkter legges til grunn dersom ordningen benyttes. Dette er våre anbefalinger – ikke juridiske krav:

- **Tilbakeholdet reguleres i en egen del av den skriftlige avtalen mellom arrangør og utstillers.**
- Beløpet er forholdsmessig – vi foreslår typisk 5–15 % av utstillers omsetning under arrangementet.
- Grunnlaget for mulig tilbakeholdelse (type kostnader) er definert i avtalen på forhånd.
- Sluttoppgjør gjennomføres senest 2–3 uker etter arrangementets slutt.
- Avregning baseres utelukkende på faktiske og dokumenterte kostnader.
- Utstillers mottar skriftlig avregning med spesifikasjon av hva som er trukket og hvorfor.
- Eventuell rest utbetales til utstillers. Overstiger kostnadene tilbakeholdt beløp, anbefaler vi at arrangør fakturerer resterende med 10 dagers frist

8. Forslag til avtaletekst – midlertidig tilbakeholdelse

Nedenfor følger et forslag til tilleggsklausul som kan tas inn i avtalen mellom arrangør og utstillers. Dette er et utgangspunkt som bør tilpasses det konkrete avtaleforholdet.

Forslag til tilleggsklausul – Midlertidig tilbakeholdelse (valgfritt)

Kun et veiledende forslag. Tilpass i samråd med egen jurist.

Formål

Arrangør kan holde tilbake inntil [X] % av utstillers andel av omsetningen i en begrenset periode etter arrangementet. Formålet er å gi arrangør mulighet til å etterregne kostnader og hendelser som ikke var endelig avklart ved ordinært oppgjørstidspunkt.

Hva tilbakeholdet kan dekke

Vi foreslår at tilbakeholdet begrenses til å dekke følgende typer kostnader, dersom disse er dokumentert:

- Avregning av trinnvis provisjonsmodell – der endelig provisjon beregnes på bakgrunn av faktisk omsetning etter arrangementet. Trinnmodellen og avregningsprinsippet skal fremgå av denne avtalen.
- Straffegebyr for manglende eller mangelfull rydding av stand etter arrangementet.

- Brudd på godkjent produktutvalg ihht. avtalens bestemmelser om sortiment.
- Tilleggsbestillinger av strøm, vann eller andre infrastrukturtjenester bestilt under arrangementet.
- Dokumenterte skader på inventar, utstyr eller fasiliteter utlånt eller leid av arrangør.
- Kostnader til ekstra søppelhåndtering eller bortkjøring som følge av utstillers aktivitet.
- Andre kostnader spesifikt definert i denne avtalen.

Dokumentasjonskrav

Vi anbefaler at tilbakeholdet kun benyttes dersom det foreligger skriftlig bestilling, fotografisk dokumentasjon eller annen etterprøvbart dokumentasjon som grunnlag for motregning.

Sluttoppgjør og frist

Endelig avregning bør gjennomføres senest [2–3] uker etter arrangementets slutt. Utstiller mottar skriftlig avregning med spesifisering av alle trekk. Eventuell differanse mellom tilbakeholdt beløp og dokumenterte kostnader utbetales til utstiller.

Overskytende kostnader

Dersom dokumenterte kostnader overstiger tilbakeholdt beløp, foreslår vi at arrangør fakturerer resterende beløp med 10 dagers betalingsfrist.

9. Videre arbeid

Espos publiserer følgende materiell før sesongstart:

- Praktisk brukerveiledning for Espos Settlement i backoffice.
- Opplæringsmateriell for arrangør og utstillere.
- Eksempler på avtalestruktur mellom arrangør og utstiller.

Espos bistår gjerne ved spørsmål om systemet eller oppgjørsmodeellen.

Målet er at dere som arrangør skal gjennomføre arrangementer med full operativ kontroll – mens pengestrøm og oppgjør håndteres korrekt og i tråd med gjeldende regelverk.

Med vennlig hilsen

Betalingsforetak med konsesjon